

THEATER

Alles Wat Theater Is (12+)

Twee acteurs in de klas razen door alle facetten van het theater. Speciaal voor in de klas brengen zij zowel een vertelling als een demonstratie. De twee acteurs hebben een eigen korte versie van het epische *Romeo & Julia* van Shakespeare voorbereid. Maar voor ze daar aan toekomen ontstaat er een discussie. Want wie speelt Romeo, en wie speelt Julia?

Op basis van een meertalig welkomstwoord glijden de spelers in een gesprek over theater, diversiteit, inclusiviteit en over wie we eigenlijk zijn. De acteurs zetten de leerlingen op het verkeerde been en betrekken hen bij hun dromen en onzekerheden. Is het een lezing, een betoog, een voorstelling of een identiteitscrisis?

Een voorstelling over het maken van theater en over het spelen van een rol. Wie ben je in het echt en hoe bepaalt dat welke rollen je speelt als acteur? Kunnen we altijd alles zijn wat we willen of zitten er grenzen aan de verbeelding van een publiek? *Alles Wat Theater Is* brengt activisme het klaslokaal in. Wie ben je, wie ben je echt en hoe denk je over de ander?

Alles Wat Theater Is is een coproductie van [Toneelgroep Oostpool](#) en [Theater Sonnevanck](#).

Credits

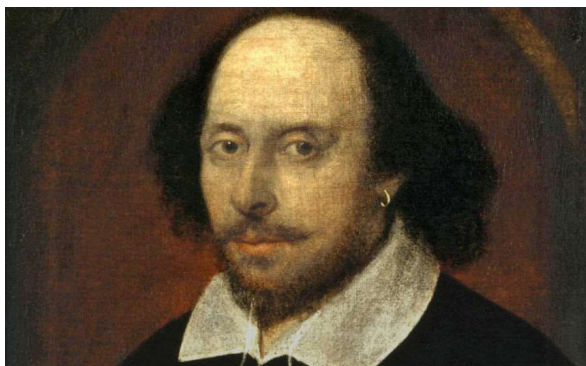
Tekst	Bart van den Donker
Regie	Char Li Chung
Spel	Jatou Sumbunu, Tara Hetharia, Tommie Kinneging en Mees Hilhorst
Dramaturgie	Daniël van Klaveren

ROMEO & JULIA

Romeo en Julia is misschien wel het bekendste en meest tragische liefdesverhaal wat er bestaat. In *Alles Wat Theater Is* spelen de twee acteurs scènes na uit dit stuk van Shakespeare uit 1591.

Verboden liefde

In de Italiaanse stad Verona wonen twee rijke families die al eeuwen ruzie met elkaar hebben, een vete. Niemand weet meer precies waarom. Op een feest ontmoeten de twee kinderen (Romeo en Julia!) van de rivaliserende families elkaar en worden op slag verliefd. Maar door de vete kunnen ze elkaar niet blijven zien en niet trouwen. Ze moeten elkaar vergeten, maar hun liefde is te sterk. In het geheim trouwen ze.

Gif en slaapmiddel

De ouders van Julia willen dat ze trouwt met Paris. Samen met de priester bedenkt Julia een list: Ze neemt een heel sterk slaapmiddel waardoor het lijkt of ze dood is. Ze schrijft Romeo een brief hierover maar deze komt

helaas nooit aan. Als Romeo hoort dat Julia dood is, gaat hij terug naar Verona. Daar ziet hij haar liggen. Zonder haar wilt hij niet leven. Hij neemt gif in en sterft naast haar. Op dat moment ontwaakt Julia uit haar slaap. Ze ziet Romeo liggen en begrijpt dat Romeo nooit haar brief heeft gekregen. Ze neemt zijn mes en doodt haarzelf. Als beide families de dag erna Romeo en Julia vinden, besluiten ze de vete bij te leggen.

WILLIAM SHAKESPEARE

De bekendste dichter en toneelschrijver uit de Westerse geschiedenis. Hij leefde van 1564 tot 1616 en zijn komedies en tragedies worden tot op de dag van vandaag gelezen, gespeeld en gewaardeerd.

De baard in de keel

In Shakespeares voorstellingen speelden alleen mannen. Het was in die tijd verboden als vrouw om toneel te spelen. Jonge jongens, die nog niet de baard in de keel hadden, speelden de vrouwenrollen.

Shakespeare heeft uitdrukkingen bedacht die we nog steeds gebruiken!

Groen zien van jaloezie – heel erg jaloers zijn

Dat is teveel van het goede – een overvloed van goeds is eigenlijk slecht
Liefde maakt blind – als je erg verliefd bent zie je alleen de goede kanten van die persoon

Een hart van goud – iemand die lief en behulpzaam is

Swag – Ja echt! Shakespeare gebruikte het woord 'swag' voor het eerst om aan te geven dat iemand met veel zelfvertrouwen rondliep.

Vrouwen als mannen

In Shakespeares stukken komen vrouwelijke personages voor die verschijnen als man. In de tijd van Shakespeare hadden vrouwen weinig te zeggen en deden wat door mannen werd opgedragen. Vrouwelijke personages verkleden zich in de verhalen als man om zo vrijer spreken. De mannen in de stukken accepteerden daardoor hun advies of mening. Shakespeare wilde dat hierdoor mensen in het Elizabethaanse Engeland gingen zien dat vrouwen geloofwaardiger, ingenieuzer en slimmer zijn dan werd gedacht.

PRIDE PROGRESS

In de voorstelling heb je achter de acteurs een grote vlag gezien. Dit is de Pride Progress-vlag. Deze vlag is een symbool voor de LHBTIQ+*-gemeenschap, de gemeenschap van lesbiennes, homo's, bi's, transseksuelen, interseksuelen en queers. (**Zie voor wat deze termen betekenen de begrippenlijst op de volgende pagina*)

De vijf horizontale kleuren in de vlag staan voor universele aspecten van het leven: **Rood** voor seks, **oranje** voor gezondheid, **geel** voor zonlicht, **groen** voor natuur, **indigo** voor harmonie en **paars** voor wilskracht. De kleuren geven aan dat iedereen, wat je seksuele oriëntatie ook is, uiteindelijk dezelfde verlangens en behoeften heeft. Iedereen is anders maar in essentie zijn we hetzelfde.

Babyroze en babyblauw worden gezien als de traditionele kleuren voor jongentjes en meisjes. Omdat transgenders* naar buiten treden met een nieuw gender, en op die manier zichzelf opnieuw definiëren, staan deze kleuren voor transgenders. Je bent transgender als jouw gedrag of identiteit niet overeenkomt met je biologische geslacht.

Wit staat voor mensen die zich in het proces van man naar vrouw of vrouw naar man bevinden. Of die zich als non-binaire* identificeren. Je kunt jezelf non-binaire noemen als je jezelf niet identificeert als man of vrouw.

Bruin en zwart staan voor mensen van kleur* die zich inzetten voor de (seksuele) diversiteit. Daarnaast staat de kleur zwart voor alle mensen die aan HIV/AIDS zijn overleden of slachtoffer zijn geworden van homohaat.

Taboe op homoseksualiteit

De basis van de Pride-vlag is de regenboogvlag. Deze vlag is in 1978 ontworpen door Gilbert Baker, een kunstenaar die er voor uitkwam dat hij homo was. Hij wilde een symbool van trots ontwerpen voor de homo-gemeenschap. In die tijd lag er een groot taboe op om er voor uitkomen dat je homo bent. Baker maakte de vlag juist om homo's zichtbaar te maken.

Pijl naar de toekomst

Er zijn de afgelopen jaren vlaggen voor ieder denkbaar geslacht, gender en seksualiteit ontstaan. In 2018 werd de Pride Progress-vlag ontworpen, als ode aan de diversiteit. Deze vijf nieuwe kleuren zijn in de vorm van een pijl, dat voor de vooruitgang van de LHBTIQ+-beweging staat.

BEGRIPPENLIJST

In de voorstelling komen verschillende woorden voorbij die niet bij iedereen bekend zijn. Hieronder de betekenissen!

Allochtoon – Deze term en 'minderheden' hebben een negatieve ondertoon. Ze wijzen op mensen die 'anders' zijn dan witte Nederlanders'. In plaats daarvan kun je zeggen: 'iemand met een migratieachtergrond'.

Aseksueel – Mensen die zich niet seksueel aangetrokken voelen tot anderen.

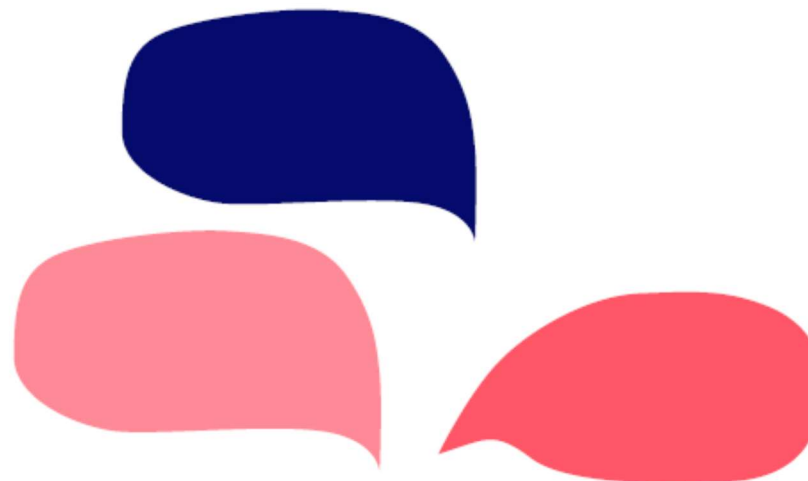
Biseksueel – Mensen die zich aangetrokken voelen tot meerdere geslachten.

Black lives matter – Beweging waarin wordt opgekomen voor de levens van zwarte mensen en racisme. Hiermee wordt niet bedoeld dat alle andere levens minder waard zijn, maar dat er óók moet worden gedacht aan deze mensen.

Blank – Een woord dat staat voor reinheid en onbevlektheid. Het gebruik van de kleur wit klinkt alsof deze kleur superieur is aan alle andere huidskleuren. Daarom kun je beter de term 'wit' gebruiken, omdat die net als zwart en bruin óók naar een kleur verwijst.

Cisgender – Mensen bij wie de genderidentiteit overeenkomt met het geslacht waarmee die is geboren. De term 'cis' komt uit het Latijn en betekent 'aan deze kant', tegenover 'trans' wat 'aan de andere kant' betekent. De meeste mensen zijn cisman of cisvrouw: zij zijn geboren als man of vrouw en voelen zich ook zo.

De woorden en de betekenissen ervan zijn in beweging. De woorden en betekenissen veranderen soms omdat ze dan beter aansluiten bij onze samenleving. Er is geen eenduidige definitie. Gebruik waar jij en een ander zich prettig bij voelen.

Diversiteit – Betekent verscheidenheid. Een diverse klas is een klas met uiteenlopende leerlingen. Het kan hier gaan om allerlei vormen van verscheidenheid, zoals leeftijden, kleur, religie, kennisniveau en gender.

Eurocentrisme/eurocentrisch – Een wereldbeeld waarin het Europese (westerse) perspectief dominant is. Je ziet dit letterlijk terug in de wereldkaart waarin Europa in het midden staat en veel groter wordt uitgebeeld dan het echt is, maar ook als we spreken over andere gebieden zoals 'Midden-Oosten' of 'het Verre Oosten' en over bevolkingsgroepen zoals 'niet-westers', 'inheems', 'etnisch' en 'exotisch'.

Gemarginaliseerd – Een groep mensen die door de norm of een machthebbende partij stelselmatig minder belangrijk en invloedrijk wordt gemaakt.

Genderfluid – Mensen die geen vaste genderidentiteit ervaren. De ene dag voelen zij zich meer mannelijk en de andere dag meer vrouwelijk of ertussenin of beiden.

Wil je meer weten over inclusieve woorden? Bekijk dan eens [dit document](#).

Heteroseksueel – Mensen die zich aangetrokken voelen tot mensen van het andere geslacht.

Homoseksueel – Mensen die zich aangetrokken voelen tot mensen van hetzelfde geslacht.

Identiteit – Alle aspecten wat maakt dat je bent wie je bent.

Inclusiviteit – De gedachte dat iedereen gelijkwaardig is en meetelt. Het niet buitensluiten van anderen.

Interseksueel – Mensen die met zowel mannelijke als vrouwelijke geslachtskenmerken geboren zijn. Zij hebben een mix van wat typisch ‘man’ of ‘vrouw’ is. Iemand met een intersekse conditie kan bijvoorbeeld een baarmoeder hebben en een piemel, of borsten en baardgroei. Dit lijkt misschien vreemd maar het komt erg veel voor: ongeveer 10 procent van alle mensen is interseksueel. Dat zijn evenveel mensen als mensen met rood haar!

LHBTIQ+ - Afkorting die staat voor lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transgender, intersekse en queer, en + voor alle andere identiteiten.

Mensen van Kleur – ‘People of color’ heb je vast weleens gehoord. Hiermee bedoelen we mensen die niet-wit zijn.

Bron: Code Diversiteit & Inclusie, zie link.

Non-binair – Mensen die zich niet thuis voelen bij het label ‘man’ of ‘vrouw’ of een ander geslacht. Zij voelen zich een beetje van allebei of voelen zich thuis bij een ander geslacht.

Panseksueel – Mensen die zich aangetrokken voelen tot het karakter of persoonlijkheid van de ander, wat iemands genderidentiteit of biologische geslacht ook is.

Pinkwashing – Het promoten van producten, personen of instellingen om een LHBTIQ+-vriendelijk beeld te schetsen. Zo komen ze tolerant en vooruitstrevend over zonder dit daadwerkelijk te zijn.

Queer – Mensen die hun seksuele voorkeur liever niet in een hokje plaatsen. Iemand die queer is wil zich liever niet als man, vrouw, hetero, homo, bi of ... identificeren.

Transgender – Mensen die zich niet volledig kunnen identificeren met het geslacht wat zij bij geboorte hebben gekregen.

DE GEZELSCHAPPEN

Theater Sonnevanck

Theater Sonnevanck maakt nieuw muziektheater met een stevige inhoud en een avontuurlijke vorm, voor kinderen en jongeren van 4 tot 18 jaar. Die voorstellingen gaan over leven en samenleven in deze tijd, volwassen thematiek voor een jong publiek. Jaarlijks speelt Sonnevanck circa 400 voorstellingen voor meer dan 40.000 bezoekers in kleine en middenzalen van de landelijke theaters, in speellokalen van basisscholen en op schoolpleinen en klaslokalen van middelbare scholen. Sonnevanck maakt en repeteert de voorstellingen in Enschede, en speelt ze door heel Nederland.

Toneelgroep Oostpool

Toneelgroep Oostpool stelt de vraag: *Hoe nu mens te zijn?* Toneelgroep Oostpool gelooft in theater als middel voor onvoorziene 'ontmoetingen' met andere mensen, tijden en denkbelden. Het gezelschap laat je ervaren dat gevoelens tegenstrijdig kunnen zijn en gedachten kunnen veranderen. Dat we samenleven met andere mensen, die zich net als wij elke dag opnieuw verhouden tot de onbevattelijkheid van ons bestaan. Toneelgroep Oostpool speelt ruim 400 voorstellingen per jaar en bereikt daarmee ruim 65.000 bezoekers.

SAMEN: Sonnevanck en Oostpool

Sonnevanck en Oostpool willen met hun voorstellingen jongeren inspireren om na te denken over onderwerpen die in onze samenleving belangrijk zijn. Beide gezelschappen vinden het belangrijk dat zoveel mogelijk jongeren geraakt worden door theater. Dat zij onverwachte en onbekende dingen zien op het toneel. Dat ze plezier aan theater beleven en ervaren dat het een mooie kunstvorm is, die je op nieuwe gedachten kan brengen.

DE REGISSEUR

Char Li Chung

Het werk van de jonge regisseur Char Li Chung (Den Haag, 1995) is direct, vurig, fris en brutaal. Chung beschikt over een creatieve dadendrang en haalt inspiratie uit alles wat hij tegenkomt.

Zijn film-, boek-, en theaterbewerkingen leiden tot nieuw en eigen werk. Met een onstilbaar geloof in de kracht van theater zoekt hij met zijn werk naar manieren om mensen te inspireren tot het verkennen van verschillende vormen van leven en liefhebben.

“Voor mij gaat de voorstelling over de enorme diversiteit aan mensen. Er zijn zoveel soorten mensen, zoveel manieren om verliefd te worden. Ik vind het belangrijk om dat voor iedereen zichtbaarder te maken: dat iedereen vrij is, en zich geaccepteerd voelt om anders te mogen zijn.”

ACTEURS

Jatou Sumbunu, Tara Hetharia, Tommie Kinneging en Mees Hilhorst

De personages in de voorstelling *Alles Wat Theater Is* worden door volwassen, professionele acteurs gespeeld. Elke keer spelen twee acteurs de voorstelling.

Jatou Sumbunu

Jatou is 26 jaar en studeerde in 2021 af aan de Amsterdamse Toneelschool & Kleinkunstacademie. Ze liep stage bij Het Nationale Theater in Den Haag.

"Alles Wat Theater Is gaat over complexe thema's, dat vind ik heel belangrijk. We brengen activisme in het klaslokaal, zonder de vinger te wijzen, en spelen de leukste versie van Romeo en Julia!"

Tara Hetharia

Tara is 26 en studeerde in 2021 af aan de acteursopleiding van de Toneelacademie in Maastricht.

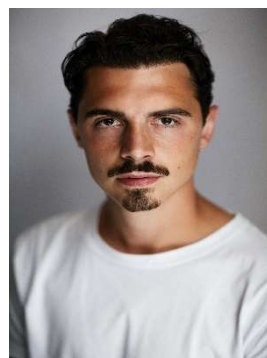
"Mijn rol zegt op een gegeven moment: 'Ik wil hoofdrollen spelen, zodat de kleine Tara's zich geen bijrol hoeven te voelen'. Dit zou ik voor iedereen willen. Je bent wie je bent, je mag er zijn en laat je door niemand iets anders vertellen!"

Tommie Kinneging

Tommie is 26 jaar en studeerde in 2019 af aan de Toneelschool in Arnhem (ArtEZ). Na zijn afstuderen speelde hij in verschillende voorstellingen van Toneelgroep Oostpool en Theater Sonnevance, zoals in *'Allemaal mensen; Umuntu'* en de jongerenvoorstelling *'God?'*.

"In deze voorstelling wordt het volgende door mijn tegenspeler gezegd: 'Je zou veel mensen een groot plezier doen je te verplaatsen in een ander, iets dat je zelf niet bent'. Dit vind ik een belangrijke zin. Het zou goed zijn als we vaker proberen niet alleen vanuit onszelf te denken, maar ons vaker proberen voor te stellen hoe iets voor een ander moet zijn en daar rekening mee houden."

Mees Hilhorst

Mees studeerde afgelopen jaar af aan de Toneelschool ArtEZ in Arnhem. Dit is de eerste voorstelling waar hij in speelt sinds zijn afstuderen. Hij vindt het te gek om langs alle scholen te touren.

"Toen ik zelf op de middelbare school zat, had ik deze voorstelling met deze thematiek graag gezien. Ik kan me heel erg identificeren in mijn personage. Dat had ik ook op die leeftijd. Ik dacht toen veel in hokjes. In de afgelopen jaren ben ik minder in hokjes gaan denken. Op naar het nieuwe normaal!"

MEDEWERKERS

Educatie: Lukas Schmidt, Susan Waanders en Sara Bouman

Sonnevanck en Oostpool vinden het heel belangrijk dat je na het zien van *Alles Wat Theater Is* blijft nadenken en met elkaar blijft doorpraten over de voorstelling en de thematiek. Om hiervoor te zorgen wordt er educatie gemaakt. Deze achtergrondinformatie is daar ook een onderdeel van!

Lukas, Susan en Sara hebben alle drie Docent Theater gestudeerd. Lukas en Susan aan ArtEZ in Arnhem, Sara aan de NHL in Leeuwarden.

Publiciteit: Koen Waanders

De publiciteitsmedewerker zorgt er voor dat de informatie over de voorstelling naar buiten wordt gebracht op de websites van Sonnevanck en Oostpool en bijvoorbeeld in de krant en op social media. Ook zorgt de publiciteitsmedewerker er bijvoorbeeld voor dat de poster van een voorstelling wordt gemaakt!

Koen heeft de opleiding Commerciële Economie en daarna de master Marketing & Communicatie gedaan in Enschede.

Wil je meer weten?

Over de verschillende beroepen en opleidingen die er zijn in de theaterwereld?
Of over de voorstelling? Mail je vraag naar Susan! Mail naar Susan@sonnevanck.nl.

THEATER